

DAŇOVÉ ODPISY HMOTNÉHO MAJETKU

- § 26 – 32 ZDP
- Hmotný majetek

Hmotný majetek - § 26

- Stavby, budovy, domy,
-
- Pěstitelské celky trvalých porostů
- Dospělá zvířata a jejich skupiny
- Jiný hmotný majetek – technické rekultivace, TZH a výdaje na otvírky lomů, pískoven, pokud nezvyšuje vstupní nebo zůstatkovou cenu

Hmotný majetek vyloučený z odpisování - § 27

- Majetek bezúplatně převedený dle smlouvy o finančním leasingu (výdaje s pořízením do 80 000 Kč)
-
- Inventarizační přebytky majetku, pokud nebyly účtovány do výnosů
- Majetek nabytý darováním (darování není předmětem daně nebo je osvobozeno)

Odpis a koupě na splátky

- Majetek po dobu, kdy se platí splátky, pokud vlastnické právo přechází až zaplacením poslední splátky
- odpisy uplatnit lze

Příklad 1 – Odpisy a splátky

OSVČ uzavřela kupní smlouvu – předmětem kupní smlouvy je výrobní linka. Celková kupní cena je 1 000 000 Kč, dohodnuté měsíční splátky jsou 50 000 Kč. Smlouva byla uzavřena k datu 20.2.2020 (zároveň proběhla k tomuto datu první splátka), s tím, že poslední splátka bude uhrazena 20.1.2022. Určete, zda:

- Může si OSVČ uplatnit daňové dopisy výrobní linky v letech 2020 a 2021
- Může si OSVČ v souvislosti s využíváním výrobní linky uplatňovat jako daňově uznatelný výdaj částky související s opravou výrobní linky v letech 2020 a 2021
- Jak by se změnila situace, pokud by poslední splátka byla uhrazena 20.1.2021

Vstupní cena majetku – § 29

- Daňové ocenění

- (úplatné nebytí)
- (vlastní režie)
- Reprodukční pořizovací cena
- Hodnotapohledávky
- Cena stanovená zvláštním předpisem (dar, dědictví)

Příklad 2 – Vstupní cena majetku

Určete vstupní cenu dlouhodobého hmotného majetku pro účely odpisování:

- a) OSVČ zakoupila výrobní linku, jejíž cena pořízení je 800 000 Kč. Za dopravu linky bylo zaplaceno 20 000 Kč, montáž linky stála 10 000 Kč. Jelikož nebyla faktura za výrobní linku uhrazena včas, musela OSVČ uhradit také smluvní pokutu 5 000 Kč a zároveň čerpala u banky úvěr 100 000 Kč

Položka	Je součástí ceny	Není součástí ceny
Cena pořízení		
Doprava		
Montáž		
Pokuta		
Úvěr		

- b) OSVČ, která podniká v oblasti stavebnictví, si postavila garáž pro nákladní automobil. Za materiál na výstavbu bylo zaplaceno 290 000 Kč, za zpracování projektu výstavby zaplatil 10 000 Kč, za dopravu materiálu 5 000 Kč. Vlastní práci při výstavbě ocenil podnikatel na 85 000 Kč (jedná se o částku, kterou by zaúčtoval za stejnou práci svým zákazníkům).

Položka	Je součástí ceny	Není součástí ceny

Odpisové skupiny

- Hmotný majetek rozdělen do 6 odpisových skupin
- Stanovena odpisování (3 – 50 let)

Odpisová skupina	Doba odpisování	Příklad DHM
1	3	Počítače, kancelářské stroje
2	5	Automobily, autobusy, nábytek
3	10	Výtahy, trezory, lodě
4	20	Elektrické vedení, dřevěné budovy
5	30	Byty, nebytové jednotky
6	50	Hotely, obchodní domy

Způsoby odpisování

- odpisy - § 31
- odpisy - § 32
- Mimořádné odpisy - § 30a

- Způsob odpisování stanovuje vlastník
- Zvolený způsob odpisování nelze měnit
- Lze odepsat max. do hodnoty vstupní (případně zvýšené vstupní) ceny
- Odpisy se zaokrouhlují nahoru

Příklad 3 – Odpisy

Osoba samostatně výdělečně činná podniká v Plané u Mariánských Lázní v budově, která má 1 nadzemním podlaží, které je určeno pro bydlení (50 %). Výměra podlahové plochy přízemí a nadzemního podlaží je 250 m². Předpokládejte, že roční daňový odpis celé budovy je 200 000 Kč. Určete, jak velkou část je možno zahrnout do daňových nákladů.

Rovnoměrný odpis - § 31

Rovnoměrný odpis =

Skupina	Roční odpisová sazba v %		
	pro 1. rok	pro následující roky	pro zvýšenou VC
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,40	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2,0

Příklad 4 – Rovnoměrné odpisy

Vypočítejte daňový odpis prodejního automatu (kód 28.29.43), který je odpisován rovnoměrně. Majetek byl pořízen a uveden do užívání 15.1.2021. Předpokládejte, že cena pořízení je 95 000 Kč, náklady na dopravu byly 5 000 Kč.

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			
2024			

Rovnoměrný odpis zvýšený

- Majetek v odpisové skupině
-
- Zvýšení odpisu
 - 20 % - poplatník se zemědělskou a lesní výrobou
 - % - čistírny odpadních vod a zpracování druhotného odpadu
 - 10 % - ostatní
- Nelze pro
 - letadla, motocykly a osobní vozidla (výjimky, kdy lze uplatnit)
 - Spotřebiče pro domácnost (kód 27.5)
 -kód 30.12)
- Odpisové sazby - § 31/1/b - § 31/1/d

Příklad 5 – Rovnoměrný odpis – zvýšený

Osobní automobil (kód 29.10.2) zakoupený v roce 2021 vlastní provozovatel taxislužby na základě vydané koncese. Automobil je používán pouze pro účely podnikání – taxislužba. Vstupní cena vozidla byla 500 000 Kč. Vypočítejte daňový odpis – rovnoměrný – a je-li to možné, uplatněte v prvním roce používání vozidla zvýšený odpis.

Rok			
2021			
2022			
2023			
2024			
2025			

Příklad 6

Pan Petr, OSVČ, poskytující služby v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví má v obchodním majetku mimo jiné osobní automobil Škoda Octavia, který používá k podnikání i pro soukromé účely. Vstupní cena automobilu je 290 000 (včetně DPH 21 %), poplatník je neplátcem DPH. Vypočtete odpis za předpokladu, že majetek – osobní automobil byl zakoupen v tomto roce, OSVČ uplatňuje skutečné výdaje a neuplatňuje paušální výdaje na dopravu. Pro soukromé účely byl automobil využit v rozsahu 25 %.

Zrychlené odpisy - § 32

Výpočet odpisu v prvním roce = $\frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeficient v prvním roce odpisování}}$

Odpis v následujících letech = $\frac{2 \times (\text{vstupní cena} - \text{oprávky})}{\text{koeficient -}}$

Koeficienty určené pro zrychlené odpisování majetku platné v roce 2021 dle zákona o daních z příjmů:

Skupina	Koeficienty		
	pro 1. rok	pro následující roky	pro zvýšenou VC
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Příklad 7 – Zrychlené odpisy

Vypočítejte daňový odpis prodejního automatu (kód 28.29.43), který je odpisován **zrychleně**. Majetek byl pořízen a uveden do užívání 15.1.2021. Předpokládejte, že cena pořízení je 95 000 Kč, náklady na dopravu byly 5 000 Kč.

Rok	Výpočet	Odpis	ZC

Zrychlené odpisy zvýšené

- Stejně podmínky pro uplatnění jako u rovnoměrného zvýšeného odpisu
- Zvýšení odpisu o 10 %, 15 % nebo

Příklad 8 – Zrychlený odpis – zvýšený

Osobní automobil (kód 29.10.2) zakoupený v roce 2021 vlastní provozovatel taxislužby na základě vydané koncese. Automobil je používán pouze pro účely podnikání – taxislužba. Vstupní cena vozidla byla 500 000 Kč. Vypočítejte daňový odpis – zrychlený – a je-li to možné, uplatněte v prvním roce používání vozidla zvýšený odpis.

Rok	Výpočet	Odpis	ZC

Přerušeni odpisování

- přerušit, při pokračování se pokračuje stejným způsobem odpisování
- Odpisování nelze snížit či přerušit:
 - (§ 7/7)
 - Odpisování nehmotného majetku (§ 32a)
 - Mimořádné odpisy (§ 30a)

Technické zhodnocení

- Modernizace, rekonstrukce, přístavby, nástavby, jež u jednoho majetku za jedno zdaňovací období přesáhly hodnotu
- Technické zhodnocení....., dle § 25/1/p není daňově uznatelným nákladem (výdajem) – stává se jím pomocí odpisů
- TZH – v roce pořízení majetku - ...

- Drobné** **zhodnocení** lze zachytit přímo jako daňově uznatelný náklad (výdaj)

..... odpis – použije se sazba pro zvýšenou vstupní cenu

..... odpis – použije se koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu

Výpočet rovnoměrných odpisů

= vstupní cena x odpisová sazba pro zvýšenou vstupní cenu

Výpočet zrychlených odpisů

2 x (zůstatková cena + TZH)

Odpis v roce TZH = $\frac{\text{.....}}{\text{koeficient pro ZZC}}$

Odpis v následujících letech = $\frac{2 \times (\text{.....})}{\text{koeficient} - \text{počet}}$

Technické zhodnocení = modernizace a rekonstrukce, přístavby, nástavby

- = rozšíření vybavenosti nebo využitelnosti
- Rekonstrukce** = změna účelu, technických parametrů
- = půdorysné rozšíření stavby
- = zvýšení stavby
- Opravy** = odstranění poškození
- Údržby** = předcházení opotřebení, poškození

- Opravy a údržby se zachytí do daňovýchjednorázově

Příklad 9 – Odpisy a technické zhodnocení

Vypočtete rovnoměrný a zrychlený daňový odpis poplachového zařízení na ochranu proti krádeži (kód 26.30.5), jehož vstupní cena je 100 000 Kč. Majetek byl zakoupen v lednu 2021, ve stejném měsíci byl uveden do užívání. V roce 2023 byl technicky zhodnocen za 90 000 Kč.

Rok	Výpočet	Odpis	ZC

Rok	Výpočet	Odpis	ZC

Příklad 10 – Technické zhodnocení

Vypočtete daňový odpis (zrychlený) budovy obchodního domu (s prodejní plochou nad 2 000 m², kód 123011), jejíž vstupní cena je 250 000 000 Kč. Tato budova byla v roce pořízení (2021) technicky zhodnocena za 50 000 000 Kč. Vypočtete hodnotu daňového odpisu pro rok 2020.

Jak by se lišila hodnota daňového odpisu, pokud by OSVČ uplatnila odpisy rovnoměrné?

Příklad 11 – Technické zhodnocení

Určete, zda může paní Anežka, OSVČ zabývající se výrobou pekařských a cukrářských výrobků, vykázat jako daňově uznatelný náklad níže uvedenou skutečnost.

V roce 2020 zakoupila chladicí stroj za cenu 155 000 Kč. Tento stroj byl v únoru 2021 modernizován (hodnota modernizace je 25 000 Kč). Z důvodu technické zastaralosti stroje se OSVČ rozhodla stroj opětovně v prosinci 2021 modernizovat (celkem 60 000 Kč). Paní Anežka vede účetnictví.

Vyřazení dlouhodobého majetku

- Pokud majetek není odepsán, v roce vyřazení ½ odpisu (snížení zůstatkové ceny)
- Důvody vyřazení:
 -
 - Likvidace
 - Škoda
 - Vklad do základního kapitálu
 - Převedení do osobního užívání
 - Směna za jiný majetek
- Prodej – u odpisovaného majetku je ZC (§ 24/2/b)
- Likvidace – doložení likvidace, (§ 24/2/b/2)
- Škoda – do výše náhrady (§ 24/2/c), u a škod způsobených neznámým pachatelem plně (§ 24/2/1)
- Vklad – není daňově uznatelný, pouze ½ odpisu
-í – daňově neuznatelné (§ 25/1/o), možnost uplatnění jako NČZD dle § 15, odlišnosti u (§ 24/2/zp)
- Převod do osobního užívání – není daňově uznatelné, pouze ½ odpisu (§ 26/7/a/1)

Příklad 12 – Daňová uznatelnost

Stanovte, jak velká část zůstatkové ceny vyřazeného automobilu je daňově uznatelná. Zaměstnanec havaroval se služebním automobilem, který je z důvodu rozsáhlého poškození vyřazen. Předpokládejte, že náhrada škody od pojišťovny bude 120 000 Kč, zaměstnanec má uhradit 5 000 Kč. Zůstatková cena (daňová) osobního automobilu před havárií je 150 000 Kč.

Mimořádné odpisy

- Pro majetek pořízený v roce 2020 a 2021 zařazený do I. nebo II. odpisové skupiny
- I. skupina – odpis 100 % za 12 měsíců
- II. skupina – odpis 60 % za prvních 12 měsíců, 40 % za dalších 12 měsíců
- Odpisy se stanoví s přesností na měsíce

- TZH majetku, který je odpisován mimořádnými odpisy nezvyšuje vstupní cenu majetku

Příklad 13 – Mimořádné odpisy

Poplatník zakoupil 7.1.2021 tepelné čerpadlo (kód CZ.CPA 28.25.13) za 100 000 Kč, které bylo uvedeno do užívání dne 15.1.2021. Poplatník má zájem uplatnit mimořádné odpisy.

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			

Daňové odpisy nehmotného majetku – platí pro majetek pořízený do 31.12.2020

- Vstupní cena vyšší než Kč, doba použitelnosti delší než ... rok, nabyt úplatně nebo vytvořen vlastní činností
- Za nehmotný majetek není považován goodwill

- Odepisuje se, bez možnosti přerušení, odpisy se stanovují na měsíce
- – počínaje následujícím měsícem po dni, kdy byly splněny podmínky pro odpisování
- Počet měsíců stanoven dobou užívání sjednanou smlouvou nebo se liší dle typu majetku (18-72 měsíců) - § 32a/4 ZDP
 - Audiovizuální dílo – 18 měsíců
 - Software –
 - Nehmotné výsledky V a V – 36 měsíců
 - Ostatní nehmotný majetek – 72 měsíců

Příklad 14 – Odpisy nehmotného majetku

Poplatník pořídil software v únoru 2020 za cenu 72 000 Kč. Software byl v tomto měsíci zařazen do užívání. Vypočítejte daňové odpisy softwaru.

Rok	Výpočet	Odpis	ZC